

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 23 października 2025 r.

Pozycja 300

POSTANOWIENIE

z dnia 3 lipca 2025 r.

Sygn. akt Ts 244/24

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Stanisław Piotrowicz,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.P. („działającego w imieniu własnym i w imieniu córki M.P.”) o zbadanie zgodności:

- 1) art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, ze zm.) z art. 2 oraz art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) zastosowania przez Naczelny Sąd Administracyjny art. 17 ust. 11 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239) w związku z § 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2172) z art. 2 Konstytucji;
- 3) rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. poz. 2077, ze zm.) w zakresie, w jakim „zostało wydane z przekroczeniem granic delegacji ustawowej zawartej w art. 17 ust. 10 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi” z art. 92 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 87 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 16 grudnia 2024 r. (data nadania) M.P., działający w imieniu własnym oraz małoletniej córki M.P. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru, wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia na tle następującej sprawy.

Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 17 września 2024 r. (sygn. akt [...]) oddalił skargę kasacyjną skarżącego od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł. z 6 grudnia 2023 r. (sygn. akt [...]) oddalającego skargę na postanowienie Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Z. Orzeczenie to utrzymało w mocy postanowienie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Z. w zakresie, w jakim nałożyło na

skarżącego grzywnę w celu przymuszenia poddania małoletniego dziecka szczepieniom ochronnym.

Prezes Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 14 stycznia 2025 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 20 stycznia 2025 r.) wezwał skarżącego do: złożenia pełnomocnictwa szczególnego do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz reprezentowania skarżącego przed Trybunałem Konstytucyjnym w odniesieniu do sprawy, w związku z którą złożona została skarga konstytucyjna (wraz z czterema kopiami); doręczenia odpisów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem wyroków, decyzji lub innych rozstrzygnięć (wraz z uzasadnieniami) potwierdzających wyczerpanie drogi prawnej (wraz z czterema kopiami), w szczególności postanowień: Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Z. z 11 kwietnia 2023 r. (nr [...]) oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z 25 maja 2023 r. (nr [...]); udokumentowania daty doręczenia skarżącemu orzeczenia wskazanego w skardze jako ostateczne (doręczenie np. poświadczonej za zgodność z oryginałem koperty w której doręczone zostało to orzeczenie wraz z monitoringiem przesyłki Poczty Polskiej lub poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zwrotnego potwierdzenia odbioru tej przesyłki lub elektronicznego potwierdzenia odbioru) wraz z czterema kopiami pod rygorem ujemnych skutków procesowych.

W terminie wskazanym w zarządzeniu skarżący nie usunął braków skargi.

Sędzia Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 7 maja 2025 r. (doręczonym 13 maja 2025 r.) wezwał skarżącego do usunięcia braków formalnych skargi przez: 1) uzasadnienie zarzutu niezgodności zakwestionowanych w skardze art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, ze zm.; dalej: ustawa o zwalczaniu chorób zakaźnych) z wyrażoną w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadą określoności przepisów prawa, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie; 2) wskazanie, która konstytucyjna wolność lub prawo skarżącego wyrażone w art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji, i w jaki sposób – zdaniem skarżącego – zostały naruszone przez zakwestionowane w skardze przepisy ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych wskazanych w punkcie pierwszym niniejszego zarządzenia; 3) uzasadnienie zarzutu niezgodności zakwestionowanych w skardze przepisów z wolnościami lub prawami, o których mowa w pkt. 2 niniejszego zarządzenia, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie; 4) wskazanie, która konstytucyjna wolność lub prawo skarżącego wyrażone w art. 92 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 87 Konstytucji, i w jaki sposób – zdaniem skarżącego – zostały naruszone przez zakwestionowane w skardze wydanie rozporządzenia Ministra Zdrowia z 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych na podstawie art. 17 ust. 10 ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych; 5) złożenie pełnomocnictwa szczególnego do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz reprezentowania skarżącego przed Trybunałem Konstytucyjnym w odniesieniu do sprawy, w związku z którą złożona została skarga konstytucyjna (wraz z czterema kopiami); 6) doręczenie odpisów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem wyroków, decyzji lub innych rozstrzygnięć (wraz z uzasadnieniami) potwierdzających wyczerpanie drogi prawnej (wraz z czterema kopiami), w szczególności postanowień: a) Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Z. z 11 kwietnia 2023 r. (nr [...]) wraz z tytułem wykonawczym, b) Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z 25 maja 2023 r. (nr [...]); 7) udokumentowanie daty doręczenia skarżącemu orzeczenia wskazanego w skardze jako ostateczne (doręczenie np. poświadczonej za zgodność z oryginałem koperty, w której doręczone zostało to orzeczenie wraz z monitoringiem przesyłki Poczty Polskiej lub poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zwrotnego potwierdzenia odbioru tej przesyłki lub elektronicznego potwierdzenia odbioru) wraz z czterema kopiami; 8) doręczenie jednego egzemplarza str. 15 i 16 skargi pod rygorem wydania postanowienia o odmowie nadania skardze biegu.

W piśmie procesowym z 20 maja 2025 r. (data nadania) skarżący zamiast ustosunkować się do zarządzenia, złożył wniosek o przedłużenie terminu usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej celem zgromadzenia dokumentów wskazanych w wezwaniu. Wniosek skarżącego został odrzucony postanowieniem Trybunału, ponieważ przedmiotowy termin, jako ustawowy, nie podlega przedłużeniu.

Zakwestionowanym w skardze przepisom skarżący zarzucił naruszenie prawa do prywatności oraz prawa do decydowania o swoim życiu osobistym (art. 47 Konstytucji), a także naruszenie zasady dostatecznej określoności przepisów prawa (art. 2 Konstytucji). Zdaniem skarżącego zaskarżone przepisy naruszają również art. 87 Konstytucji, który statuuje zamknięty katalog źródeł prawa powszechnie obowiązującego.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Skarga konstytucyjna jest sformalizowanym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw. Jej merytoryczne rozpoznanie jest uzależnione od spełnienia licznych przesłanek wynikających z art. 79 ust. 1 Konstytucji, a doprecyzowanych w ustawie z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK). Weryfikacja tych przesłanek następuje na etapie wstępnego rozpoznania na posiedzeniu niejawnym (art. 61 ust. 1 u.o.t.p.TK).

Zgodnie z art. 61 ust. 3 u.o.t.p.TK jeżeli skarga nie spełnia wymagań przewidzianych w ustawie, a usunięcie braków jest możliwe, wyznaczony sędzia Trybunału wydaje zarządzenie, w którym wzywa do ich usunięcia w terminie 7 dni od dnia doręczenia zarządzenia.

Zarządzeniem z 7 maja 2025 r. sędzia Trybunału wezwał skarżącego do usunięcia stwierdzonych w toku wstępnej kontroli braków formalnych skargi, w tym także tych, których skarżący nie usunął na wezwanie Prezesa Trybunału zarządzeniem z 14 stycznia 2025 r. W treści zarządzenia oprócz dokładnego wskazania brakujących dokumentów zawarto pouczenie, że w wypadku nieusunięcia braków w terminie, wydane zostanie postanowienie o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Odpis zarządzenia sędziego Trybunału z 7 maja 2025 r. został skutecznie doręczony pełnomocnikowi skarżącego 13 maja 2025 r. Obowiązkiem skarżącego było więc wykonać zarządzenie w całości w przepisany terminie. Skarżący w ogóle nie wykonał żadnego z doręczonych mu zarządzeń, ponieważ na pierwsze wezwanie do usunięcia braków formalnych skargi w ogóle nie odpowiedział, a na drugie złożył podlegający odrzuceniu wniosek o przedłużenie terminu do usunięcia braków skargi. Podkreślić należy, że skarżący był dwukrotnie wzywany do złożenia dokumentów niezbędnych do nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, a zatem już od doręczenia mu zarządzenia Prezesa Trybunału – od 20 stycznia 2025 r. – dysponował ich listą i miał dość czasu, by je zgromadzić, ale tego nie uczynił. Nadto Trybunał miał na uwadze, że do usunięcia braków uzasadnienia skargi konstytucyjnej skarżący nie potrzebował żadnych dodatkowych dokumentów – braki w tym zakresie mógł usunąć w terminie, ale zaniechał wykonania nałożonego na niego obowiązku.

W związku z tym należy stwierdzić, że skarżący świadomie naraził się na wystąpienie negatywnego skutku procesowego, o którym mowa w art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p.TK (por. np. postanowienie TK z 15 marca 2023 r., sygn. Ts 192/22, OTK ZU B/2023, poz. 189).

Mając powyższe na względzie, Trybunał postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.